

ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿಯೆತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 'ಹೀರಾಮಂಡಿ' ಚಲನಚಿತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದಾಗಲೂ ನಾನು ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತಾಡಿದುವೆ. ರಾಜನರ್ತಕಿಯರನ್ನು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಯ ಸಾಧನವೆಂಬಂತೆ, ಅವರೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಜಗಳವಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ಗಟ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದವರು ಎಂಬಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಬೇಸರವಾಯಿತು. ಇಂದು ಹಿಂದಿ ಸಿನಿಮಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಥೆಗೆ ನೃತ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ನೃತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಹೊತ್ತು ತಂದಿರುವ ರಾಜನರ್ತಕಿಯರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವರು ಕೇವಲ ರಂಜಕಿಯರಷ್ಟೆಯೇ? ಪುರುಷ ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಮನತನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಉಸ್ತಾದ್‌ಗಳೆಂದೋ, ಗುರುಪರಂಪರೆಯವರೆಂದೋ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬಳು ಉತ್ತಮ ನೃತ್ಯ ಕಲಾವಿದೆಯು ತನ್ನ ಮನತನವನ್ನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ರಾಜನರ್ತಕಿಯರ ಪರವಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

♦ ನೀವು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನೃತ್ಯಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗುರು ಪ್ರೊತಿಮಾ ಬೇಡಿ ಅವರ ಬಳಿ ನೃತ್ಯ ಕಲಿತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಗುರು ಪ್ರೊತಿಮಾ ಬೇಡಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಒಡನಾಟದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಿರಾ?

ಹೌದು. ನಾನು ಗುರು ಪ್ರೊತಿಮಾ ಬೇಡಿಯವರು ನೃತ್ಯ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನೃತ್ಯಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೃತ್ಯ ಕಲಿತಿದ್ದೆ. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಶಿಷ್ಯಂದಿರೆಲ್ಲ 'ಗೌರಿ ಮಾ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಕೆ ಮಹಾನ್ ಕಲಾವಿದೆ. ಅವರು ಕೈಲಾಸ-ಮಾನಸ ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ ನಡೆದ ಭೂಕುಸಿತ ದುರ್ಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ನಂತರ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದೆ. ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಸಮಯ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅವಕಾಶ ಆಗಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ.

ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ಗೌರಿ ಮಾ ಬೊತೆಗೇ ಇದ್ದೆ. ಅವರು ನಿರುಮ್ಮಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವರು. ಅಭ್ಯಾಸ, ಕಲಿಕೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ಸುಖಾಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತು ತಮ್ಮ ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನೊಬ್ಬಳು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲದೆ, ಸಖಿಯೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಂತೆ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಪದವಿ ಓದುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ನೃತ್ಯಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೊರಗಿತ್ತು. ದಟ್ಟಹಸಿರು ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ನೃತ್ಯಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ವಾಟ್ಸಿ ಆಪ್, ವೈಫೈ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತರುವ ಅವಕಾಶವಿತ್ತಷ್ಟೆ. ಹಾಗಾಗಿ ದಿನವೆಲ್ಲ ನೃತ್ಯ ಕಲಿಕೆ, ಅಭ್ಯಾಸ, ಓದು, ಸಂಗೀತ... ಹೀಗೆ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ವಲಯವೆಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ನಾನು ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಯಾವುದೋ ನೃತ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಗೌರಿ ಮಾ ಅವರು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಬಂದು ನಿಂತು ನಾನು ನೃತ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನೃತ್ಯ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ, ನನ್ನೊಡನೆ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, 'ಮಂಜರಿ, ನೀನು ನಿನ್ನ ಗುರುಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿ. ನೀನು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಿನ್ನದೇ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಲು ಕಲಿಯಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಾಗಲೇ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೃತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದ ನನಗೆ ಈ ಹೊಸವರಸೆಯ ತಿರುಪಡಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತುಸು ಸಮಯವೇ ಹಿಡಿಯಿತು. ಬಹಳಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದ ನಂತರ, ಬಹುಶಃ ಪುರುಷ ಗುರುಗಳಿಂದ ನೃತ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಕಲಿತಿದ್ದರಿಂದ, ನನ್ನ ನೃತ್ಯವು ಅವರ ಶೈಲಿಯನ್ನೇ ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿದೆಯೇನೋ... ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿದರು. ಸ್ತ್ರೀಯ ದೇಹದ ಕುರಿತು, ನನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ದೇಹದ ಕುರಿತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ನೃತ್ಯದ ಕುರಿತು ನನ್ನ